

[Agnete Laustsen]

fru Mimi Jakobsen i det mål, hun opstiller, ligelig og repræsentativ fordeling af disse tillidshverv blandt befolkningen, men vi kan ikke være enige i, at dette mål nås ved tilfældig udpegning gennem Danmarks Statistik. Der må stilles kvalifikationskrav til mennesker, der får tillagt så store beføjelser og så stor indflydelse på strafferetsplejen, og vi mener derfor, at det krav, som retsplejeloven indeholder om, at de, der udpeges, skal være egnede, er væsentligt og afgørende. Det kan naturligvis altid diskuteres, hvorledes dette egnethedskriterium skal defineres, men jeg har tillid til, at de nedsatte grundlisteudvalg, som jo er det organ, som skal indstille lægmændene, er i stand til at lægge en fornuftig vurdering til grund.

Spørgsmålet er imidlertid, om grundlisteudvalgene har været i stand til at indstille en ligelig repræsentation, således som loven kræver, både i henseende til køn, alder og erhverv. Her synes den for nylig offentliggjorte statistik at vise, at der har været visse skævheder. Det er nemlig påvist, at gård ejere, overordnede funktionærer og medhjælpende hustruer har været overrepræsenteret, hvorimod såvel faglærte som ufaglærte arbejdere er underrepræsenteret. Ligeledes har unge under 35 været underrepræsenteret. Kvinder har været en smule underrepræsenteret, dog ikke for de ældre aldersklassers vedkommende. Dette må grundlisteudvalgene naturligvis orienteres om, og det må nøje indskræpes dem, at dette ligelighedskrav skal overholdes.

Vi vil gerne i udvalget drøfte, hvorledes vi bedst sikrer grundlisteudvalgenes arbejde samt lægdommernes arbejdsforhold, og hertil kan dette forslag jo være en nyttig anledning.

Knud Lind (FP):

Udvælgelsen af domsmænd og nævninge foretages som bekendt af landsrettens præsident ved lodtrækning blandt de personer, der er opført på de såkaldte grundlister. Disse lister er sammensat af de kommunale grundlisteudvalg og skal, jævnfør retsplejeloven, bestå af personer med valgret, som skønnes egnede til hvervet. Hvorledes udvælgelsen i selve grundlisteudvalget foregår i praksis, er ikke muligt at undersøge konkret, fordi medlemmerne af grundlisteudvalget har en tavshedspligt.

I den forbindelse kunne det være rart, om ministeren kunne oplyse over for folketinget, om ministeren har gjort sig tanker om det brud på hidtil gældende kutyme i den danske presse om ikke at bringe navne eller politiske tilhørsforhold på lægdommere, som deltager i en retssag, og hvilke konsekvenser ministeren har tænkt på at drage over for lignende tilfælde. Jeg tænker her på retssagen angående Byggeren, hvor dagbladet Politiken oplyste læserne om domsmændenes politiske tilhørsforhold.

Man må imidlertid fastslå, at både sagen om Byggeren og de udvalgte domsmænd og f. eks. sagen mod hr. Glistrup kan give anledning til at rejse tvivl om, hvorvidt nævninge alene bør udpeges fra de politiske partier. Dette gør CDs forslag meget aktuelt.

Man kunne her spørge ministeren, om ministeren mener, at justitsministeriets cirkulære af 1967, der omhandler det ønskelige i, at der sker en alsidig udvælgelse, er blevet overholdt. Danmarks Statistik har forelagt en undersøgelse, der påviser, at der er visse skævheder i systemet vedrørende udvælgelsen. F. eks. kan det nævnes, at grupper som gårdejere er i overtal. Det kunne godt hænge sammen med, når man ser det på landsplan, at partiet venstre i landkommunerne har et flertal i kommunalbestyrelserne. Hr. Jimmy Stahr siger til Jyllands-Posten den 25. november 1980:

»At være nævning eller domsmand kræver, at man har en interesse for samfundet og retssystemet. Hvordan i alverden skulle de kunne sidde inde på Danmarks Statistik og finde ud af, hvem der har disse kvalifikationer?«

Forfatteren Ørums TV-udsendelse og den efterfølgende undersøgelse af TV-seernes mening om skyldspørgsmålet viste, at der i befolkningen er en meget stor interesse og også sund dømmekraft. Jeg mener, at hr. Jimmy Stahrs udtalelser er en grov undervurdering af den danske befolkning.

Det er i øvrigt pudsigt, at en stor del af folketingets tid går med at vente på udvalgs-overvejelser, i hvert fald når et mindre parti stiller et forslag. Vi er, når man hører justitsministeren, kommet ind i en slags overvejelsernes tid.

Fremskridtspartiet stiller sig meget velvilligt over for det af CD fremsatte beslutningsforslag, der omhandler udtagelse til nævning-